

**ความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสéchมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น**

**Prevalence and Behaviors of Alcohol Beverage Consumption of High
School Students in Sichomphu District, Khonkaen Province
Education Service Area Office 5, Khonkaen Province**

พนิดา นามจันดี (Panida Namjundee)* ดร. สุวลี โลวีรกรณ์ (Dr.Suwalee Lowirakorn)**

ดร. ภัทระ แสนไชยสุริยา (Dr.Pattara Sanchaisuriya)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความชุกและศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสéchมพู จังหวัดขอนแก่น จำนวน 280 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม ถึง เดือนมีนาคม 2549 โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 68.57 นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 39.29 นักเรียนหญิง ร้อยละ 29.28 นักเรียนที่ดื่มอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 71.71 นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 64.84 นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 14.8 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.37) สาเหตุที่ดื่มอันดับแรก คือ อายากลอง ร้อยละ 84.89 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ชอบดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 82.81 สาเหตุที่ยังคงดื่มในปัจจุบัน เพื่อคลายเครียด/ลดความวิตกกังวล ร้อยละ 67.71 ความถี่ของการดื่มส่วนใหญ่ดื่มบ้างเป็นบางครั้ง ไม่เกิน 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ร้อยละ 36.98 โอกาสในการดื่มส่วนใหญ่ คือ งานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน ร้อยละ 85.94 และ เทศกาลงานต่างๆ ร้อยละ 85.94 นักเรียนใช้สารเสพติดร่วมกับการดื่ม ร้อยละ 34.90 สารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ บุหรี่ ร้อยละ 34.37 นักเรียนดื่มแอลกอฮอล์มีการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 29.17 ขับขี่ยานพาหนะแล้วเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 22.92 และมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์) ร้อยละ 22.92

ABSTRACT

This thesis is a cross-sectional descriptive study has purposed to study the prevalence and behaviors in high school students alcohol drinking. Two hundred and eighty student of high school in Sichomphu District Khon Kaen Province. The period of data collection was done from January to March 2006 by using questionnaire and interviewing. The results of case study indicated that 68.57 % of total

* มหำบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

students were alcohol drinkers. By gender, 39.29 % of the males were drinkers, while only 29.28 % of female were drinkers. The students consumed alcohol who live in municipal area were 71.71 % whereas live in non-municipal area were 64.84 %. The average age of students who have the first time drinking alcohol was 14.8 years old (SD = 1.37). The main reason why students drank alcohol was students wanted to try by 84.89 %. The most favorite alcohol beverage for students is beer by 82.81 %. The main reason students were still drinking because of resting and relaxing by 67.71 %. The frequency of students' drinking was appeared not over once a week by 36.98 %. Occasion students would drink with friends in parties by 85.94 % and in festivals by 85.94 %. Students took drugs while drinking was 34.90 %. Cigarette was mostly used by 34.37 %. Students who were drinking alcohol would have brawl by 29.17 %, accident happened because students drunk and drove by 22.92 % and would have sexual behaviors by 22.92 %.

คำสำคัญ : ความชุก พฤติกรรม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Key Words : Prevalence, Behaviors, Alcohol beverage

บทนำ

ประเทศไทยมีแนวโน้มการผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้นเรื่อยๆ มีแนวโน้มการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมีการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์โดยเฉลี่ยต่อหัวสูงที่สุดประเทศหนึ่งจากฐานข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ขององค์การอนามัยโลก (2543) ร่วมกับองค์การอาหารและเกษตร (2543) ที่คำนวณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ทุกประเภทโดยเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของประชากรพบว่า ปี 2543 คนไทยบริโภคต่อหัวเท่ากับ 13.59 ลิตร สูงเป็นอันดับ 5 ของโลกรองจาก โปรตุเกส สาธารณรัฐไอร์แลนด์ บาฮามาส์ และสาธารณรัฐเชก ตามลำดับ โดยคนไทยบริโภคแอลกอฮอล์เพิ่มเกือบหนึ่งเท่าตัวในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ขณะที่ในปี พ.ศ. 2533 คนไทยบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์โดยเฉลี่ยต่อหัวต่อปีเพียง 7.46 ลิตร จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าคนไทยดื่มสุราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 260,000 คน คนไทยมีอัตราการบริโภคแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใน 10 ปีที่ผ่านมาจาก พ.ศ. 2535 - 2545 มีการบริโภคเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์จาก 992 ล้านลิตร เป็น 1,926 ล้านลิตร และ มีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจาก 25.2 ลิตร ในปี 2535 เป็น 41.6 ลิตร ในปี 2545 โดยเฉพาะเบียร์ มีการบริโภคเพิ่มขึ้นถึง 4 เท่า จาก 320 ล้านลิตร เป็น 1,222 ล้านลิตร คิดเป็น 8.1 ลิตรต่อคนเพิ่มเป็น 24.8 ลิตรต่อคน มีการคาดการณ์ว่าในอนาคตมีแนวโน้มที่จำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเพิ่มขึ้นในทุกเพศและทุกกลุ่มอายุ และดื่มปริมาณเพิ่มขึ้น 1 เท่าทุก 3 ปี (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2548)

จากผลการสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัย ครั้งที่ 3 ในปี พ.ศ. 2547 พบอัตราการดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 42.32 คิดเป็นจำนวนประชากรเท่ากับ 20.8 ล้านคน เพศชายมีการดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 58.60 เพศหญิงมีการดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 26.93 กลุ่มวัยทำงาน (25-59 ปี) เป็นกลุ่มที่มีอัตราการดื่มแอลกอฮอล์สูงที่สุดคือ ร้อยละ 59.47 รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) ร้อยละ 53.53 สำหรับเด็กและวัยรุ่น (นักเรียน) เพศชายที่มีอายุ

11-19 ปี มีการดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 1.06 ล้านคน ร้อยละ 21.23 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับชั้น ปวช. ประมาณ ร้อยละ 50 เริ่มดื่มเมื่ออายุต่ำกว่า 15 ปี และเพศชายเริ่มต้นดื่มในอายุที่น้อยกว่าเพศหญิงในช่วงเวลา 7 ปี (2539-2546) เพศหญิงกลุ่มอายุ 15-19 ปี เป็นกลุ่มที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประจำร้อยละ 14.1 (ดื่ม 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ถึงดื่มทุกวัน) มีการเพิ่มจำนวนขึ้นเกือบ 6 เท่า คือจากร้อยละ 1.0 เป็นร้อยละ 5.6 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2548)

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงจัดเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่งที่เป็นปัญหาอยู่ในสังคมไทยเป็นสาเหตุของการตายและความพิการจากการรวบรวมสถิติ ผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนนพบว่า ในภาวะปกติ ร้อยละ 26 เกี่ยวข้องกับการ เมาแล้วขับ และเพิ่มเป็นร้อยละ 60-65 ในช่วงเทศกาล จากรายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงวันหยุดปีใหม่ 2547 ของสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่า ร้อยละ 72.7 ของผู้บาดเจ็บจากพาหนะทุกประเภท ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเกิดเหตุมีผู้บาดเจ็บรุนแรงที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนเกิดเหตุถึงร้อยละ 44.2 สูงกว่าในปี 2546

จากรายงานสถิติอุบัติเหตุบนท้องถนนของโรงพยาบาลสีชมพูปี 2547 พบร้อยละ 50 เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนจากการขับขี่จักรยานยนต์ และรถยนต์ที่เกิดจากการมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ทั้งที่อยู่ในวัยเรียนและวัยรุ่นทั่วไปและการได้รับบาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาทในกลุ่มวัยรุ่นที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และจากการสำรวจสภาพปัญหาของโรงเรียนในปัจจุบันและจากรายงานฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปีมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้นโดยเฉพาะในเทศกาลต่าง ๆ

พบว่าวัยรุ่นหญิงมีการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เหมือนวัยรุ่นชายและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จากสถิติดังกล่าวกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยกำลังศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และนำไปเป็นห่วง และกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่เป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคตผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความชุกและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการหามาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่หน่วยงานสาธารณสุข เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมดำเนินการ ป้องกันและควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนหรือเยาวชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยหามาตรการป้องกันไม่ให้กลุ่มนักเรียนที่ยังไม่ดื่มแอลกอฮอล์หันไปดื่มแอลกอฮอล์ และนักเรียนมัธยมศึกษาที่ดื่มแอลกอฮอล์อยู่แล้วให้ดื่มน้อยลงหรือเลิกดื่มไปเลย ส่งผลให้เกิดประโยชน์สำหรับนักเรียน สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความชุกในการดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study) เพื่อศึกษา ความชุกและพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จังหวัดขอนแก่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2548 อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จังหวัดขอนแก่น มีจำนวน ทั้งหมด 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสีชมพูศึกษา โรงเรียนนาจานศึกษา โรงเรียนชัยางวิทยายน โรงเรียนหนองไถ่ศึกษา โรงเรียนผาขาววิทยายน มีจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด 1,128 คน เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ ศึกษาครั้งนี้ 280 คน

การสุ่มตัวอย่าง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้นภูมิ (Stratified Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 จัดกลุ่มประชากรเป็น 2 Stratum ได้แก่ โรงเรียนในเขตเทศบาล โรงเรียนนอกเขตเทศบาล

1.2 นำขนาดตัวอย่างที่ได้มาคำนวณหา ตัวอย่างในแต่ละ Stratum ย่อยตามสัดส่วนประชากร ในแต่ละโรงเรียน, ระดับชั้นปี และเพศ และใช้วิธี สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างตอบเอง ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

2. แบบสอบถามพฤติกรรมเครื่องดื่ม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

3. แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

4. แบบสอบถามทัศนคติและค่านิยม ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5. แบบสอบถามการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6. แบบสอบถามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของทางโรงเรียน และนโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับ ของรัฐที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

7. แบบสอบถามการสนับสนุนและ ควบคุมของบิดามารดาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

8. แบบสอบถามความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัว และ ปัญหาในครอบครัว

9. แบบสอบถามการรับรู้สิทธิพลจาก เพื่อนต่อพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

10. แบบสอบถามการรับรู้สิทธิพลจาก สื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2 แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก

สุ่มสัมภาษณ์นักเรียนโดยการสนทนากลุ่ม กับ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากโรงเรียนที่ศึกษาทุกโรงเรียน สัมภาษณ์ผู้ปกครอง นักเรียน และสุ่มสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและ ตัวแทนร้านค้าที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยนำ แบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้าน เนื้อหา จากนั้น นำไปทดลองใช้

3.2 ทหาค่าความเที่ยงโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (The Coefficient of Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ในประเด็นต่อไปนี้ คือ

1. หมวดความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ 0.70

2. หมวดทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ 0.82

3. หมวดการสนับสนุนและควบคุมของบิดา มารดา และผู้ปกครอง ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 0.70

4. หมวดความสัมพันธ์และปัญหาในครอบครัว 0.72

5. หมวดการรับอิทธิพลจากเพื่อนต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 0.76

6. หมวดการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 0.83

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 โดยทำหนังสือยื่นบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานพื้นที่การศึกษาเขต 5 ขอนแก่น และผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกโรงเรียน ตามแบบสอบถาม และทำการสัมภาษณ์ นักเรียน ผู้ปกครอง ครูฝ่ายปกครอง และตัวแทนร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามแบบแนวการสัมภาษณ์เชิงลึก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป STATA Version 7 ดังนี้

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ในการอธิบายข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทศนคติและค่านิยมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กฎระเบียบข้อบังคับของทางโรงเรียน นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับของรัฐบาล การสนับสนุนและควบคุมของบิดามารดาและผู้ปกครองต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ความสัมพันธ์และปัญหาภายในครอบครัว การรับอิทธิพลจากเพื่อน การรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามเนื้อหาในแต่ละข้อคำถามและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพศชาย ร้อยละ 43.93 เพศหญิง ร้อยละ 56.07 มีอายุเฉลี่ย 16.98 ปี (และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01) อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 20 ปี นักเรียนส่วนใหญ่มีภาวะโภชนาการน้ำหนักตามเกณฑ์มาตรฐานปกติ ร้อยละ 94.29 มีภาวะโภชนาการส่วนสูงตามเกณฑ์ปกติ ร้อยละ 91.07 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 39.64 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 28.21 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 32.14 ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (GPA = 2.01-3.00) ร้อยละ 62.5 GPA เฉลี่ยเท่ากับ 2.69 (มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.5) ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 72.50 มีพี่น้อง 1-3 คน ร้อยละ 92.14 บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 82.86 บิดามีอาชีพเกษตรกรรม (ทำไร่ ทำนา) ร้อยละ 61.89 ส่วนใหญ่มารดามีอาชีพเกษตรกรรม (ทำไร่ ทำนา) ร้อยละ 62.04 การศึกษาของบิดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 73.21 การศึกษาของมารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 82.12 รายได้ของครอบครัว มีรายได้ส่วนใหญ่ 5,000 - 10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 45.7 ค่ามัธยฐานรายได้ของครอบครัวเท่ากับ 5,000 บาท/เดือน รายได้ของครอบครัวต่ำสุด 600 บาท/เดือน และ

รายได้สูงสุด 40,000 บาท/เดือน ส่วนใหญ่รายได้ของครอบครัวอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (บางเดือนพอใช้ บางเดือนไม่พอใช้) ร้อยละ 58.57 ส่วนใหญ่นักเรียนได้รับค่าใช้จ่าย 500- 1,000 บาท/เดือน ร้อยละ 62.14 ค่ามัธยฐานของรายได้ที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายเท่ากับ 525 บาท/เดือน รายได้ที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายต่ำสุด 200 บาท/เดือน และรายได้ที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายสูงสุด 5,000 บาท/เดือน นักเรียนส่วนใหญ่ไปเที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 56.43 และนักเรียนที่ไม่เที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 43.57 สถานบันเทิงที่นักเรียนไปเที่ยวส่วนใหญ่ คือ ห้างกลางแปลง ร้อยละ 77.84 นักเรียนไปเที่ยวสถานบันเทิงส่วนใหญ่ 1-4 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 46.43 นักเรียนไม่มีปัญหาสุขภาพ (โรคประจำตัว) ร้อยละ 92.50 ปัญหาสุขภาพที่พบมากที่สุด คือ โรคกระเพาะอาหารอักเสบ

2. ความสุขของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ความสุขของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 68.57 นักเรียนไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 31.43 นักเรียนชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 39.29 นักเรียนหญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 29.28 นักเรียนในเขตเทศบาลดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 71.71 และนักเรียนนอกเขตเทศบาลดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 64.84

3. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำแนกตามพื้นที่และเพศ

อายุที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกของนักเรียนในเขตเทศบาล คือ อายุ 11 ปี อายุเฉลี่ย 14.96 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30) ส่วนนักเรียนนอกเขตเทศบาลดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุ 10 ปี อายุเฉลี่ย 14.77 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.46)

อายุที่ดื่มครั้งแรกของนักเรียนชาย คือ อายุ 10 ปี ส่วนนักเรียนหญิงดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 12 ปี

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดแรกที่นักเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 47.71 และ 49.40 ตามลำดับ นักเรียนชายชอบดื่มเบียร์มากที่สุด ร้อยละ 53.64 ส่วนนักเรียนหญิงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดแรกที่ดื่มมากที่สุด คือ ไวน์ ร้อยละ 47.56

สาเหตุที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกของนักเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เพราะอยากลอง ร้อยละ 83.49 และ 86.75 ตามลำดับ สาเหตุที่ดื่มครั้งแรกของนักเรียนชาย และ นักเรียนหญิง คือ อยากลอง ร้อยละ 88.18 80.49 ตามลำดับ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มนักเรียนเล่าว่า เหตุจูงใจในการดื่มที่สำคัญ คือ อยากลองดูว่ากินแล้วจะเป็นอย่างไรบ้างเพราะเห็นใครๆก็ดื่มกัน ดูในโฆษณาแล้วน่าสนใจ ชวนให้อยากดื่ม ดื่มแล้วทำให้เกิดความกล้า บางคนดื่มเพราะเพื่อนชวน หรือ เมื่อมีปัญหาอยากหักห้ามแล้วทำให้คลายเครียดลืมความทุกข์ได้ ส่วนนักเรียนหญิงส่วนใหญ่ดื่มเพราะอยากลองดื่มดูว่าเป็นอย่างไร เพราะเห็นเพื่อน พี่ชาย เพื่อนผู้ชายชอบกิน และจะได้ไม่เสียรู้ผู้ชาย ไมโดนหลอกได้ โดยจะทดลองดื่มเครื่องดื่มที่มีดีกรีต่ำ เช่น ไวน์ เบียร์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลชอบดื่มในปัจจุบันมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 83.48 และ 81.93 ตามลำดับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชอบดื่มในปัจจุบันมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 86.36 และ 78.05 ตามลำดับ ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนในเขตเทศบาลและนักเรียนนอกเขตเทศบาล พบว่า ค่ามัธยฐานปริมาณการดื่มเบียร์ เหล้าขาว สุราทั่วไปเท่ากับ 5 แก้ว /ครั้ง นักเรียนดื่มตั้งแต่ครั้งละ 1 แก้ว จนกระทั่งถึง 20 แก้ว ปริมาณการดื่มเหล้าเดือนของนักเรียนในเขตเทศบาลมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 5.5 แก้ว /ครั้ง

นักเรียนในเขตเทศบาลจะขี่ม้ามอเตอร์ตั้งแต่ครั้งละ 4 แก้ว จนกระทั่งถึง 15 แก้ว ปริมาณการขี่ม้ามอเตอร์ของนักเรียนนอกเขตเทศบาลมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 5 แก้ว/ครั้ง โดยขี่ตั้งแต่ครั้งละ 2 แก้ว จนกระทั่งถึง 10 แก้ว และปริมาณการขี่มอเตอร์ของนักเรียนในเขตเทศบาลมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 3 แก้ว/ครั้ง ปริมาณการขี่ตั้งแต่ 1 แก้ว จนกระทั่งถึง 15 แก้ว ปริมาณการขี่มอเตอร์ของนักเรียนนอกเขตเทศบาลมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 4 แก้ว/ครั้ง ปริมาณการขี่ตั้งแต่ 2 แก้ว จนกระทั่งถึง 20 แก้ว สำหรับปริมาณการขี่มอเตอร์แต่ละครั้งของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงขี่ตั้งแต่ครั้งละ 1 แก้ว จนกระทั่งถึง 20 แก้ว จากการสนทนากลุ่มนักเรียนเล่าว่าปริมาณการขี่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความถี่ในการขี่ ซึ่งถ้าขี่ถี่ก็สามารถขี่ได้ในปริมาณมาก แต่ถ้าประสบการณ์ความถี่ในการขี่น้อยปริมาณการขี่ก็จะน้อยตามไปด้วย

เหตุผลที่นักเรียนยังคงขี่มอเตอร์แอคคอสส์ในปัจจุบันของนักเรียนในเขตเทศบาล และนักเรียนนอกเขตเทศบาล คือ คลายเครียด ร้อยละ 70.64 และ 63.86 ตามลำดับ เหตุผลที่นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงยังคงขี่มอเตอร์แอคคอสส์ในปัจจุบัน คือ คลายเครียด ร้อยละ 71.82 และ 62.19 ตามลำดับ

ความถี่ของการขี่มอเตอร์แอคคอสส์พบว่า นักเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ขี่บ้างเป็นบางครั้ง ไม่เกิน 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ร้อยละ 38.53 และ 34.94 ตามลำดับ ความถี่ของการขี่มอเตอร์แอคคอสส์ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงที่พบมากที่สุด คือ ขี่บ้างเป็นบางครั้ง ไม่เกิน 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ร้อยละ 30.91 และ 45.12 ตามลำดับ นักเรียนในเขตเทศบาลขี่มอเตอร์แอคคอสส์กับเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 99.08 นักเรียนนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ขี่กับเพื่อน ร้อยละ 95.18

โอกาสที่นักเรียนในเขตเทศบาลยังคงขี่มอเตอร์แอคคอสส์มากที่สุด คือ งานเลี้ยงสังสรรค์

ระหว่างเพื่อน ร้อยละ 89.90 โอกาสที่นักเรียนนอกเขตเทศบาลยังคงขี่มอเตอร์แอคคอสส์มากที่สุด คือ เทศกาล งานต่างๆ ร้อยละ 84.34 จากการสนทนากลุ่ม นักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนใหญ่จะขี่ในโอกาสที่มีงานเลี้ยงสังสรรค์ เช่น งานวันเกิด สอบเสร็จ งานปีใหม่ งานลอยกระทง งานบุญ ประเพณีที่มีในท้องถิ่นตามหมู่บ้าน เช่น งานบุญบั้งไฟ งานบุญกฐิน งานวัดที่มีการแสดงดนตรี หมอลำ หรือ หนึ่งกลางแปลง เป็นต้น หรือบางครั้งไม่มีงานรื่นเริงก็จะชวนเพื่อนขี่บ้าง ส่วนใหญ่ขี่หลังเลิกเรียนที่บ้านเพื่อนจะเป็นบ้านที่ผู้ปกครองไม่อยู่ไปทำงานต่างจังหวัด หรือบางครั้งก็ชวนกันหนีเรียนไปขี่ตามทุ่งนาบ้างเป็นบางครั้งไม่ค่อยได้ไปขี่ตามร้านจะขี่มาขี่กันเอง เพราะมีข้อจำกัดที่รายได้ โดยค่าใช้จ่ายในการขี่มอเตอร์แอคคอสส์จะเฉลี่ยกันในกลุ่มเพื่อนที่ไปเที่ยวด้วยกัน นักเรียนส่วนใหญ่จะขี่มอเตอร์ตามร้านขายของเบ็ดเตล็ดตามหมู่บ้านและนิยมขี่พร้อมกับแก้ม โดยนักเรียนชายจะนิยมกับแก้มประเภทเมล็ดถั่วทอด เมล็ดแตงโม เมล็ดฟักทอง หนึ่งวูย่าง แหนมสด ต้มไก่บ้าน ส่วนนักเรียนหญิงจะนิยมกับแก้มประเภทขนมขบเคี้ยว และจะมีน้ำอัดลมเพื่อนำมาผสมกับเหล้าเพื่อให้มีรสอร่อย ไม่ขมมาก และไม่ทำให้เมาง่าย เมื่อขี่ครั้งแรก พ่อ แม่ จะไม่ทราบเลยเพราะแอบไปขี่ที่อื่น และนักเรียนบางคนที่ไม่อยู่บ้านไปทำงานต่างจังหวัดก็จะไม่ทราบว่าลูกมีการขี่มอเตอร์แอคคอสส์ จากการบอกเล่าของนักเรียนเกี่ยวกับอาการหลังการขี่มอเตอร์แอคคอสส์พบว่า ผู้ที่ขี่เป็นประจำเมื่อขี่ครั้งแรกๆ จะเมื่อย แต่เมื่อขี่มาเรื่อยๆ ถึงปัจจุบันบางครั้งไม่ค่อยเมา ส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมการขี่มานานๆ ครั้งจะมีอาการเมื่อย หน้าแดง เวียนศีรษะ มึนงง ใจเต้นแรง กระสับกระส่าย คลื่นไส้อาเจียน เหนื่อย

นักเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีการใช้สารเสพติดร่วมกับการขี่มอเตอร์แอคคอสส์ ร้อยละ 30.28 และ 40.96 ตามลำดับ สารเสพติดที่นักเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขต

เทศบาลใช้ร่วมกับการตี้มมากที่สุด คือ บุหรี่ ร้อยละ 30.27 และ 40.96 ตามลำดับ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีการใช้สารเสพติดร่วมกับการตี้มแอลกอฮอล์มากที่สุด คือ บุหรี่ ร้อยละ 49.09 และ 14.63 ตามลำดับ

ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนนอกเขตเทศบาลตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วขับชี่ยานพาหนะเคยเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 30.12มากกว่านักเรียนในเขตเทศบาลที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 17.43 จำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุในเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ 1 ครั้งมากที่สุด คือ 10 ครั้ง ส่วนนอกเขตเทศบาลจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุที่น้อยที่สุด คือ 1 ครั้งมากที่สุด คือ 20 ครั้ง นักเรียนชายตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วเกิดอุบัติเหตุจากยานพาหนะ พบ ร้อยละ 27.27 จำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุในนักเรียนชายน้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง มากที่สุด คือ 20 ครั้ง ส่วนนักเรียนหญิงที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วเกิดอุบัติเหตุจากยานพาหนะ พบร้อยละ 17.07 ยละหี่มแอนในเขตเทศบาล 0.28 - จำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุในนักเรียนหญิง น้อยที่สุด คือ 1 ครั้งมากที่สุด คือ 5 ครั้ง

ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนนอกเขตเทศบาลตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เคยมีการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 31.33 มากกว่านักเรียนในเขตเทศบาลที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วมีการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 27.52 จำนวนครั้งของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ 1 ครั้งมากที่สุด คือ 15 ครั้ง จำนวนครั้งของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนอกเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ 1 ครั้งมากที่สุด คือ 25 ครั้ง และพบว่านักเรียนชายที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มีการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 39.09 จำนวนครั้งของการทะเลาะวิวาทในนักเรียนชายน้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง มากที่สุด คือ 25 ครั้ง ส่วนนักเรียนหญิงที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มีการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 15.85 จำนวนครั้งของการทะเลาะ

วิวาทน้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง มากที่สุด คือ 5 ครั้ง จากการสนทนากลุ่ม นักเรียนเล่าว่า เมื่อตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วจะเกิดความคึกคะนอง รู้สึกไม่ชอบหน้ากลุ่มวัยรุ่นกลุ่มอื่น บางกลุ่มไม่เคยรู้จักกันเลย เคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทตามงานมหรสพบ่อยมาก

ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนนอกเขตเทศบาลตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 25.30 มากกว่านักเรียนในเขตเทศบาลที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เคยมีเพศสัมพันธ์พบร้อยละ 21.10 จำนวนครั้งของการมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์) ของนักเรียนในเขตเทศบาลจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง และมากที่สุดคือ 15 ครั้ง นักเรียนนอกเขตเทศบาลที่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์) จำนวนน้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง และจำนวนมากที่สุด คือ 30 ครั้ง นักเรียนชายตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 30.91 จำนวนครั้งของการมีเพศสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง และมากที่สุด คือ 30 ครั้ง ส่วนนักเรียนหญิงตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้วมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 12.20 จำนวนครั้งของการมีเพศสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ 1 ครั้ง และมากที่สุด คือ 10 ครั้ง โดยนักเรียนที่ตี้มส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์) กับแฟน หรือเพื่อนผู้หญิง เพื่อนผู้ชาย ที่ไปเที่ยวด้วยกัน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของนักเรียนจากการสนทนากลุ่มพบว่านักเรียนที่ตี้มประจำจะขาดเรียนบ่อย หรือไม่ก็หนีเรียนบ่อยๆ บางคนอาจารย์ฝ่ายปกครองต้องเชิญผู้ปกครองให้มารับทราบข้อมูลพฤติกรรมของบุตร บางคนเคยได้รับอุบัติเหตุจากการขับชี่รถจักรยานยนต์ และเคยได้รับบาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาท ทำให้เสียการเรียนและค่าใช้จ่ายในการรักษา บางคนมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่วนใหญ่คิดว่าตนเองสามารถครองสติได้ ไม่ยอมรับว่าตนเองเกิดอาการเมา

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความชุกและพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น ผลการ ศึกษาพบว่าความชุกของการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักเรียน ร้อยละ 68.57 ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาความชุกของ กมลทิพย์ (2542) ที่ศึกษาความชุกของการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายใน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ร้อยละ 66.8 และสอดคล้องกับการ ศึกษาของ จินตนา (2546) ที่ศึกษาความชุกของ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 41.1 และการศึกษาของ ประกิจ (2541) ที่พบว่าวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 49.4 แต่น้อยกว่าการศึกษาของ สายพิน (2544) ซึ่งพบว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ นักเรียนนายสิบ (เทียบเท่ากับนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย) สูงมากถึงร้อยละ 82.6 และการศึกษา ของ จิราภรณ์ (2540) ที่ศึกษาความชุกของการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายสายสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง พบว่ามีการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงถึงร้อยละ 79 ซึ่งถือว่า ในปัจจุบันนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและเยาวชน มีแนวโน้มการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้น ซึ่ง ถือว่าน่าเป็นห่วงเพราะนักเรียนถือว่าเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ นักเรียน จากการศึกษา พบว่า นักเรียนเริ่มดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก อยู่ในช่วงอายุ 10-19 ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา (2546), สายพิน (2544), กมลทิพย์ (2542), ประกิจ (2541), จิราภรณ์ (2540) ซึ่งพบว่าอายุที่เริ่มดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกอยู่ในช่วงอายุ 6-20 ปี

สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดแรกที่นักเรียนดื่ม คือ เบียร์ รองลงมา คือ ไวน์ เหล้าขาว สุราทั่วไป และ เหล้าเถื่อน ตามลำดับ สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ อยากลอง รองลงมา คือ เพื่อนชักชวน คลายเครียด/วิตกกังวล ออหึก เพื่อ ความโก้เก๋ มีปัญหากับครอบครัว เพื่อความเป็นผู้ใหญ่ เลียนแบบตามโฆษณา บุคคลในครอบครัวชักชวน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา (2546), สายพิน (2544), ประกิจ (2541), จิราภรณ์ (2540) แต่แตกต่างจากการศึกษาของ รุ่งวิทย์ ,ประศาสน์ ,ยุพา และคณะ (2542) ได้ ศึกษาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ภาควิชา พบว่าสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ ครอบครัวแตกแยก และ แตกต่างจากการศึกษาของ กมลทิพย์ (2542) พบ ว่าสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ มึนงานเลี้ยงสังสรรค์ สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ นักเรียนชอบดื่มในปัจจุบัน คือ เบียร์ รองลงมา คือ เหล้าขาว สุราทั่วไป และเหล้าเถื่อน ตามลำดับ โดย ดื่มตั้งแต่ 1 แก้ว จนกระทั่งถึง 20 แก้ว ความถี่ของ การดื่มส่วนใหญ่ดื่มบ้างไม่เกิน 1 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาคือ ดื่ม 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ ซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ จินตนา (2546), สายพิน (2544), กมลทิพย์ (2542), ประกิจ (2541), จิราภรณ์ (2540) สำหรับนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และใช้ สารเสพติดร่วมด้วย ร้อยละ 34.90 โดยสาร เสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วน ใหญ่ คือ บุหรี่ ร้อยละ 62.83 ซึ่งสอดคล้องกับการ ศึกษาของ จิราภรณ์ (2540), จินตนา (2546) ที่ พบว่านักเรียนมีการสูบบุหรี่ร่วมกับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ขับรถยนต์และรจักรยานยนต์แล้วเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 22.92 โดยจำนวนครั้งที่เกิดอุบัติเหตุ 1-20 ครั้ง และนักเรียน ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการ ทะเลาะวิวาท ร้อยละ 29.17 ซึ่งสอดคล้องกับการ ศึกษาของ รุ่งวิทย์ ,ประศาสน์ ,ยุพา และคณะ (2542),

จินตนา (2546), ประกิจ (2541) ที่พบว่านักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วเกิดอุบัติเหตุ และทะเลาะวิวาท สำหรับนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์) ร้อยละ 22.92 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งวิทย์ , ประศาสน์ , ยุพา และคณะ (2542) ที่พบว่านักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แล้วมีพฤติกรรมทางเพศ (เพศสัมพันธ์)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1.1 พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ควรมีการควบคุมพฤติกรรมของลูกอย่างสม่ำเสมอ สร้างความเข้าใจในการคบเพื่อน ควรมีการปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้อง และให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กตั้งแต่วัยเด็กทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและตระหนักในเรื่องสุขภาพ รู้จักการเลือกปฏิบัติที่ถูกต้อง ปรับเปลี่ยนค่านิยม และทัศนคติที่เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการใช้สารเสพติด

1.2 แนวโน้มการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนหญิงเพิ่มสูงขึ้นมากจึงควรริบหาแนวทางป้องกันและแก้ไข เพราะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติ เกิดอุบัติเหตุ เกิดการทะเลาะวิวาท มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทำให้อารมณ์อ่อนไหวง่าย ทำให้ง่ายต่อการถูกชักชวนไปในทางที่ผิด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยและไม่ได้ป้องกันแล้วนำไปสู่การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และการติดเชื้อโรคเอดส์ที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญในกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันนี้

1.3 โรงเรียนควรมีการจัดทำฐานข้อมูลและสถิติ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆของนักเรียนเพื่อทราบข้อมูลและสถานการณ์ปัญหา และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการ

วางแผน ป้องกัน และช่วยเหลือกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติด จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้ปกครองร่วมกับกลุ่มนักเรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.4 ควรมีมาตรการควบคุมและลงโทษร้านค้าที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่นักเรียนหรือ เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี อย่างเข้มงวดกวดขันและต่อเนื่อง จึงจะทำให้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และเพื่อป้องกันการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น การสรุปผลหรือสภาพปัญหาไม่อาจใช้อ้างอิงถึงประชากรกลุ่มอื่นได้ การทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษานักเรียนกลุ่มอื่น และควรศึกษาประชากรกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ที่มีช่วงกลุ่มอายุเดียวกันกับนักเรียนในแต่ละระดับ เพื่อทราบสถานการณ์ปัญหา เพื่อเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลในแต่ละกลุ่มประชากร และเพื่อความครอบคลุมของกลุ่มประชากรเปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนในแต่ละระดับ

2.2 ควรมีการศึกษาแบบเจาะลึกในหัวข้อทำไมนักเรียนถึงอยากลองเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทำไมนักเรียนถึงมีภาวะเครียด มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คลายเครียดได้อย่างไร ควรศึกษารายละเอียดและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนและศึกษาในแต่ละปัจจัยแบบเจาะลึก เช่น ปัจจัยด้านเพื่อน มีการศึกษาลักษณะกลุ่มเพื่อน การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน พร้อมทั้งดำเนินการทดลองเพื่อหารูปแบบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกระดับของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล. 2542. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จินตนา วงศ์วาน. 2546. ความชุกและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโภชนาการชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราภรณ์ เทพหนู. 2540. ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษาในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประกิจ โพธิอาศน์. 2541. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- รุ่งวิทย์ มาศงามเมือง, อารีย์ มาศงามเมือง, ยุพา เกิดพีชน์ และคณะ. 2542. การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนภาคกลาง. วารสารสุขศึกษา 22(81): 53-65.
- สายพิน สาประเสริฐ. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนนายสิบทหารบก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2548. วัยรุ่นกับการดื่มแอลกอฮอล์. จาก <http://www.thaihealth.or.th/content.php?SystemModulekey=situationalcohol&i>.
- สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค. 2547. การใช้แอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ที่บาดเจ็บรุนแรง จำแนกรายโรงพยาบาล. จาก <http://epid.moph.go.th/NCDweb2/injury/Alc&HelmetByHospital.files/image002>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2547. รายงานสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.